

Dlaczego dzieci nie zawsze słuchają?

Kilka słów o skutecznej komunikacji z przedszkolakiem

„Ile razy mam powtarzać?”

„Przecież przed chwilą o tym mówiłam!”

„Dlaczego mnie nie słuchasz?”

To zdania, które większość rodziców wypowiedziała przynajmniej raz. Gdy dziecko nie reaguje na prośby, łatwo pojawia się złość, frustracja i poczucie bezradności. Warto jednak pamiętać, że brak reakcji nie zawsze oznacza nieposłuszeństwo. Często wynika z etapu rozwoju dziecka oraz sposobu, w jaki przekazujemy komunikaty.

Świat dziecka wygląda inaczej

Przedszkolaki są ciekawe świata i bardzo łatwo skupiają uwagę na tym, co je interesuje. Gdy dziecko buduje wieżę z klocków lub bawi się z kolegami, może po prostu nie zarejestrować naszego komunikatu. Dodatkowo dzieci w wieku przedszkolnym dopiero uczą się planowania działań, kontrolowania impulsów i utrzymywania uwagi przez dłuższy czas. Są to umiejętności, które rozwijają się stopniowo.

Jak mówić, aby zwiększyć szansę na współpracę?

- **Nawiąż kontakt**

Zanim wydasz polecenie, podejź do dziecka, przykucnij i nawiąż kontakt wzrokowy. Krótkie: „Posłuchaj, chcę ci coś powiedzieć” często działa skuteczniej niż komunikat wypowiedziany z drugiego pokoju.

- **Mów krótko i konkretnie**

Zamiast:

„Ile razy mam ci przypominać, żebyś w końcu posprzątał ten bałagan?”

spróbuj:

„Proszę, odłóż klocki do pudełka.”

Im krótszy komunikat, tym łatwiej dziecku go zrozumieć i zapamiętać.

- **Daj czas na reakcję**

Dzieci często potrzebują kilku sekund, aby zakończyć wykonywaną czynność i przełączyć uwagę. Warto odczekać chwilę, zanim ponowimy polecenie.

- **Mów o tym, co dziecko ma zrobić**

Zamiast:

„Nie biegaj!”

lepiej powiedzieć:

„Idź spokojnie.”

Dzieci łatwiej wykonują konkretne wskazówki niż zakazy.

- **Ogranicz liczbę poleceń**

Jeżeli w krótkim czasie dziecko słyszy wiele komunikatów, może mieć trudność z ich realizacją.

Lepiej przekazywać jedno zadanie na raz.

Sila pozytywnego wzmocnienia

Dzieci chętniej powtarzają zachowania, które spotykają się z zauważeniem i uznaniem.

Zamiast skupiać uwagę wyłącznie na tym, co nie wyszło, warto dostrzegać sukcesy:

- „Dziękuję, że odłożyłeś buty na miejsce.”
- „Widzę, że sam posprzątałeś po zabawie.”
- „Bardzo podobało mi się, jak poczekałeś na swoją kolej.”

Takie komunikaty budują motywację i wzmocniają pożądane zachowania

.

Każde dziecko uczy się współpracy

Umiejętność słuchania, wykonywania poleceń i przestrzegania zasad nie pojawia się automatycznie. To proces, który wymaga czasu, konsekwencji oraz cierpliwego wsparcia dorosłych.

Budowanie dobrej relacji, okazywanie szacunku i spokojna komunikacja pomagają dziecku nie tylko lepiej słuchać, ale przede wszystkim rozwijać poczucie bezpieczeństwa i zaufania.

Pamiętajmy – dzieci nie potrzebują idealnych rodziców. Potrzebują dorosłych, którzy będą je wspierać, rozumieć i towarzyszyć im w nauce codziennego funkcjonowania.

Opracowano na podstawie literatury:

- Faber A., Mazlish E., *Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały. Jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły.*
- Gordon T., *Wychowanie bez porażek.*
- Juul J., *O granicach. Kompetentne relacje z dzieckiem.*
- Rosenberg M.B., *Porozumienie bez przemocy. O języku życia.*